

ECONOMIES' HORIZONS
Економічні горизонтиDOI: doi.org/10.31499/2616-5236Homepage: <http://eh.udpu.edu.ua>**ISSN**
2522-9273
(print)
2616-5236
(online)

UDC: 336.7:330.3

JEL Classification G18, G28, O16

DOI: [10.31499/2616-5236.1\(34\).2026.348982](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(34).2026.348982)**Nataliya Pihul**, Sumy State University*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship***Nadiia Dekhtyar**, Sumy State University*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship***Valerii Baliev**, Sumy State University*PhD student of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship, Educational Programme: 072 Finance, banking and Insurance**Supervisor: Inna Shkolnyk, Prof., Dr.Sc (Economics), First Vice-rector, Sumy State University***РОЛЬ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ ЗА
ФІНАНСОВИМ СЕКТОРОМ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ****THE ROLE OF FINANCIAL REGULATION AND FINANCIAL SECTOR
SUPERVISION IN ACHIEVING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT
GOALS**

Анотація: Обґрунтовано роль фінансового регулювання та нагляду як ключових важелів спрямування фінансових потоків на досягнення ЦСР в умовах війни, а також зростання кліматичних і соціальних ризиків. Узагальнено результати бібліометричного аналізу Scopus і проаналізовано зміни фінансового сектору України. Виокремлено основні канали впливу фінансового регулювання та нагляду на перерозподіл фінансових потоків відповідно до пріоритетів ЦСР. Окреслено напрями вдосконалення регуляторно-наглядових практик фінансового сектору України з урахуванням євроінтеграційних вимог і завдань післявоєнного відновлення.

Abstract: The paper substantiates financial regulation and supervision as institutional levers for redirecting financial flows toward the Sustainable Development Goals (SDGs) amid rising climate and social risks and the full-scale war in Ukraine. Regulation and supervision are treated not only as tools of

prudential stability and consumer protection, but also as a framework that embeds sustainability priorities into the incentives and constraints faced by financial institutions. The study combines a bibliometric review of Scopus-indexed publications (2015–2025), which shows a marked rise of interest after 2021, with a descriptive assessment of structural changes in Ukraine's financial sector (2020–2024), indicating consolidation of intermediaries and asset growth in core institutions, thereby amplifying the impact of supervisory settings on capital allocation decisions. It identifies four transmission channels through which financial regulation and supervision influence the SDG-oriented allocation of financial flows: integrating ESG risks into prudential requirements; scenario-based stress testing; ESG disclosure and transparency to curb greenwashing; and market conduct supervision that strengthens consumer protection and financial inclusion. Policy implications for Ukraine emphasize institutionalising ESG risk management in supervision, expanding climate/social scenarios, harmonising disclosure with EU standards, and developing supporting elements such as a national taxonomy and anti-greenwashing guidance to advance European integration and post-war recovery.

Keywords: financial regulation, financial supervision, sustainable development, Sustainable Development Goals (SDGs), ESG risks, sustainable finance, financial sector of Ukraine, banks, insurance companies, financial companies

Ключові слова: фінансове регулювання, фінансовий нагляд, сталий розвиток, цілі сталого розвитку, ESG-ризик, стале фінансування, фінансовий сектор України, банки, страхові компанії, фінансові компанії

Постановка проблеми. Сучасна вітчизняна фінансова система функціонує в глобальному середовищі, що характеризується поглибленням соціально-економічної нерівності, підвищенням частоти фінансових криз та загостренням кліматичних ризиків. Для України зазначені виклики додатково посилюються наслідками повномасштабної війни, яка спричинила руйнування інфраструктури, значні міграційні переміщення населення, втрати виробничого потенціалу та зростання фінансових ризиків. У цих умовах підвищується актуальність переорієнтації фінансових потоків на підтримку пріоритетів сталого розвитку, зокрема відбудови,

підвищення економічної стійкості та зміцнення конкурентоспроможності країни. У таких умовах фінансове регулювання та нагляд фінансового сектору мають не лише виконувати свої традиційні функції – забезпечення фінансової стабільності та захисту прав споживачів, – а й виступати дієвими інструментами спрямування капіталу в екологічно відповідальні, соціально значущі та економічно ефективні проєкти. Попри загальне визнання важливості інтеграції Цілей сталого розвитку (ЦСР) у функціонування фінансового сектору, у практиці фінансового регулювання та нагляду й надалі спостерігається розрив між задекларованими цілями та

інструментами, що фактично застосовуються. Недостатнє врахування ЦСР та ESG-ризиків у пруденційних вимогах, стрес-тестуванні, стандартах розкриття інформації та наглядових процедурах може призводити до помилкової оцінки стійкості фінансових установ, недостатнього фінансування «зелених» і соціальних проєктів, а також втрати можливостей для стійкого післявоєнного відновлення економіки України. Отже, виникає об'єктивна потреба у поглибленому науковому дослідженні ролі фінансового регулювання та нагляду фінансового сектору в контексті досягнення Цілей сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ролі фінансового регулювання та нагляду фінансового сектору у досягненні ЦСР останніми роками привертають дедалі більшу увагу науковців. У працях низки авторів фінансовий сектор розглядається як ключовий канал мобілізації ресурсів для реалізації Цілей сталого розвитку, а фінансове регулювання – як нормативно-правове середовище, що визначає напрям і структуру фінансових потоків. Слід зазначити, що значна частина досліджень зосереджена на становленні сталого фінансування та «зеленого» банкінгу в Україні, а також на ролі фінансового сектору у підтримці екологічної трансформації економіки, тоді як системний аналіз регуляторно-наглядових інструментів, які формують стимули й обмеження для учасників ринку та впливають на переорієнтацію фінансових потоків у напрямках ЦСР,

висвітлено недостатньо. Зокрема, М. Житар [1] здійснив аналіз сучасного стану сталого фінансування і «зеленого» банкінгу в Україні, окреслив ключові бар'єри розвитку «зелених» фінансових інструментів у банківському секторі та запропонував напрями їх активізації на основі удосконалення регуляторного середовища та підвищення спроможності фінансових установ інтегрувати ESG-підходи у свою діяльність.

Важливий внесок у дослідження ролі центрального банку в розвитку сталого фінансування здійснено у праці О. Пруцької [2], у якій проаналізовано стратегічні підходи НБУ до розбудови сталого фінансового сектору, визначено ключові функції центрального банку щодо інтеграції ЦСР у фінансову систему та узагальнено основні положення політики НБУ з розвитку сталого фінансування на період до 2025 року.

У науковій статті Луціва Б. Л., Майорової Т. В. та Луціва П. Б. [3] розкрито зміст концепції фінансів сталого розвитку, яка, на думку авторів, поступово набуває як системного теоретичного осмислення, так і практичного підтвердження в сучасному науковому дискурсі. Окрему увагу приділено стратегічним підходах Національного банку України до формування та розвитку системи сталого фінансування з урахуванням ESG-факторів у контексті євроінтеграційного курсу України.

Водночас роль саме фінансового регулювання та нагляду у досягненні ЦСР в зазначених дослідженнях висвітлено

фрагментарно, що зумовлює актуальність подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Формулювання мети статті.

Метою статті є обґрунтування ролі фінансового регулювання та нагляду фінансового сектору у досягненні Цілей сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу.

Цілі сталого розвитку ООН виступають глобальним рамковим орієнтиром, що визначає пріоритети економічної, соціальної та екологічної політики до 2030 року, закріплені в Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року». Вони охоплюють комплекс завдань – від подолання бідності й зменшення нерівності до забезпечення доступу до чистої енергії, стійкої інфраструктури, відповідального споживання та збереження екосистем, а також зміцнення інституційної спроможності та партнерства на глобальному й національному рівнях [4].

Їх практична реалізація потребує масштабної мобілізації та переорієнтації фінансових потоків у напрямі, пов'язані з енергетичним переходом, модернізацією інфраструктури, розвитком людського капіталу та посиленням соціальної інклюзії. У численних міжнародних дослідженнях наголошується, що без системного переналаштування глобальної фінансової архітектури на довгострокові пріоритети сталого розвитку реалізація більшості ЦСР істотно ускладнюється [5, 6]. У цьому контексті фінансова система

розглядається як ключова трансмісійна ланка між задекларованими цілями Порядку денного ООН до 2030 року та реальними структурними трансформаціями в економіці, оскільки саме через фінансові рішення відбувається перетворення стратегічних пріоритетів сталого розвитку у конкретні інвестиційні проекти та зміни у структурі виробництва і споживання.

Фінансовий сектор, до якого належать зокрема банки, страхові організації, інституційні інвестори, у цьому контексті постає головним посередником у перерозподілі ресурсів на користь проектів, що відповідають логіці ЦСР. Саме через їхні рішення у сфері кредитування, інвестування та розміщення коштів формується структура фінансових потоків, яка або підтримує інерційну модель розвитку, або сприяє переходу до більш стійкої та інклюзивної економіки. Це зумовлює зростання наукового та політичного інтересу до фінансового регулювання та нагляду як до ключових інституційних механізмів, здатних трансформувати ЦСР ООН із декларативного орієнтира на дієву рамку ухвалення фінансових рішень на глобальному, національному та секторному рівнях.

Структурні трансформації фінансового сектору України у 2020–2024 рр. є важливим чинником, що суттєво впливає на характер мобілізації та перерозподілу фінансових ресурсів (рис. 1).

За період аналізу спостерігається відносна стабільність кількості банківських установ порівняно з істотним

скорочення небанківських фінансових посередників – страхових організацій, кредитних спілок, фінансових компаній та ломбардів. Це свідчить про

триваючу консолідацію ринку та посилення ролі найбільш стійких та інституційно спроможних фінансових інститутів у забезпеченні трансмісії фінансових ресурсів.

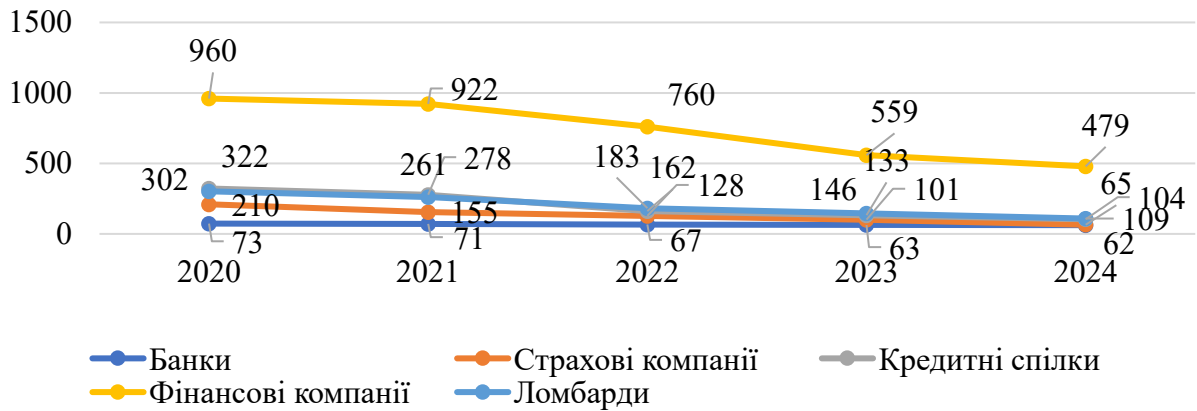

Рис. 1. Динаміка кількості основних фінансових посередників України у 2020–2024 рр., од.

Джерело: сформовано авторами на основі даних [7,8]

Водночас обсяги активів учасників вітчизняного фінансового ринку демонструють зростаючу динаміку (табл. 1). Упродовж 2020–2024 рр. активи банків зросли з 1822841 до 3414920 млн грн.,

фінансових компаній – з 186572 до 310741 млн грн. Активи страхових компаній також продемонстрували зростання, тоді як показники кредитних спілок і ломбардів залишалися відносно незначними.

Таблиця 1

Динаміка активів учасників фінансового ринку України у 2020–2024 рр., млн грн.

Учасники фінансового ринку	2020	2021	2022	2023	2024
Банки	1822841	2053232	2351678	2944684	3414920
Страхові компанії	64903	64737	70298	74412	72530
Кредитні спілки	2317	2330	1449	1422	1357
Фінансові компанії	186572	216406	243997	250454	310741
Ломбарди	3854	4289	4101	3847	4130

Джерело: сформовано авторами на основі даних [7,8]

Поєднання концентрації інституційної структури з нарощуванням активів ключових посередників означає, що саме через банківський сектор та великі фінансові компанії реалізується основний потік ресурсів, від перерозподілу яких залежить, чи спрямовуються фінансові кошти на підтримку пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку відповідно до ЦСР.

За таких умов ключовим постає не лише питання просторово-галузевого спрямування капіталу, а й визначення суб'єктів та процедур формування правил, у межах яких фінансовий сектор ухвалює відповідні рішення. Ринковий механізм не може розглядатися як інструмент автоматичної орієнтації фінансових потоків на довгострокові пріоритети сталого розвитку, оскільки притаманна йому орієнтація на короткострокові

фінансові результати, наявність інформаційної асиметрії та систематична недооцінка екологічних і соціальних ризиків об'єктивно зумовлюють відтворення інерційної моделі економічного зростання. У цьому контексті особливого значення набувають фінансове регулювання та нагляд як інституційні механізми, покликані цілеспрямовано змінювати структуру стимулів для учасників фінансового ринку.

Фінансове регулювання доцільно розглядати як систему норм, стандартів і вимог до діяльності фінансових установ та ринкової інфраструктури, спрямовану на забезпечення стабільності фінансової системи, захист прав вкладників і інвесторів, підтримання прозорості та ефективності фінансового посередництва. Фінансовий нагляд, у свою чергу, забезпечує реалізацію цих вимог і охоплює моніторинг діяльності учасників ринку, аналіз звітності, проведення інспекційних перевірок, застосування превентивних і коригувальних заходів впливу. У класичному розумінні їхня головна мета полягає у забезпеченні фінансової стабільності, запобіганні кризовим явищам та захисті споживачів фінансових послуг.

Водночас сучасні трансформації глобальної фінансової архітектури зумовлюють поступове розширення цільового виміру фінансового регулювання та нагляду – від суто пруденційних орієнтирів до врахування

довгострокових завдань сталого розвитку. У міжнародному науковому дискурсі, відображеному, зокрема, в публікаціях, індексованих у базі даних Scopus, дедалі активніше досліджуються взаємозв'язки між регуляторними режимами, інтеграцією ESG-факторів та прогресом у досягненні Цілей сталого розвитку. За результатами пошуку наукових праць у наукометричній базі даних Scopus за поєднаними ключовими словами «фінансове регулювання» (financial regulation), «фінансовий сектор» (financial sector) та «цілі сталого розвитку» (sustainable development goals) було ідентифіковано 228 публікацій, що репрезентують дослідження зазначеної проблематики за період 2015–2025 рр. (рис. 2).

Дані рисунку 2а свідчать, що протягом 2015–2020 рр. щорічна кількість публікацій з проблематики взаємозв'язку фінансового регулювання фінансового сектора та ЦСР залишалася відносно невеликою та коливалася в межах декількох одиниць на рік. Але, починаючи з 2021 р., спостерігається поступове зростання наукового інтересу до цієї тематики, яке трансформується у різке прискорення після 2022 р. Це свідчить про те, що проблема взаємозв'язку фінансового регулювання й досягнення ЦСР поступово еволюціонує від статусу другорядної тематики до одного з трендових напрямів сучасних наукових досліджень.

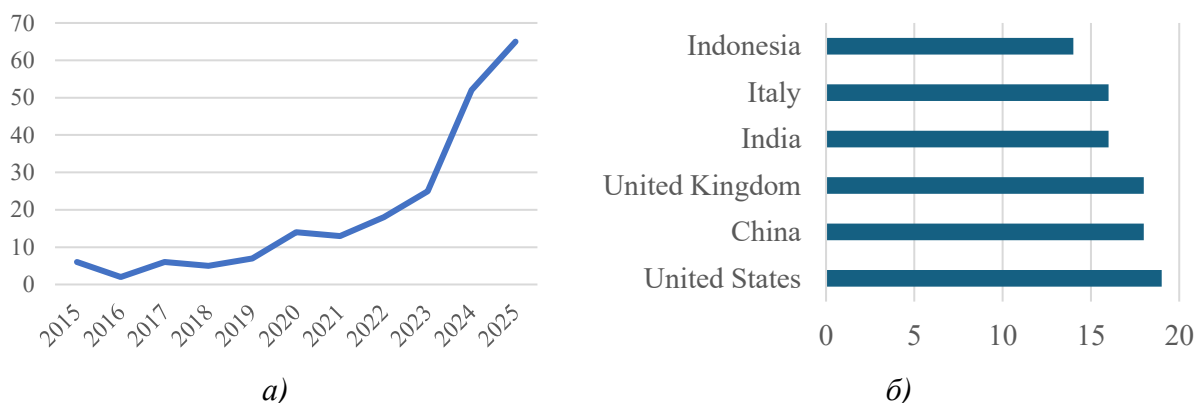

Рис. 2. Динаміка публікаційної активності в базі Scopus з питань фінансового регулювання фінансового сектора та Цілей сталого розвитку за 2015-2025 рр.

Джерело: сформовано авторами за запитом у наукометричній базі Scopus

Що стосується просторової концентрації досліджень, то, як свідчать дані рис. 2б, найбільшу кількість публікацій сформували науковці зі США, Китаю, Великої Британії, Індії, Італії. Отже, провідну роль у формуванні світового наукового поля щодо ролі фінансового регулювання фінансового сектору в контексті досягнення ЦСР відіграють розвинені країни та великі економіки, тоді як внесок інших

держав, поки що залишається обмеженим, що підкреслює доцільність активізації вітчизняних досліджень у цьому напрямі.

Розподіл публікацій за галузями знань (рис. 3) демонструє яскраво виражений міждисциплінарний характер досліджень, присвячених взаємозв'язку фінансового регулювання і нагляду фінансового сектору та досягнення ЦСР.

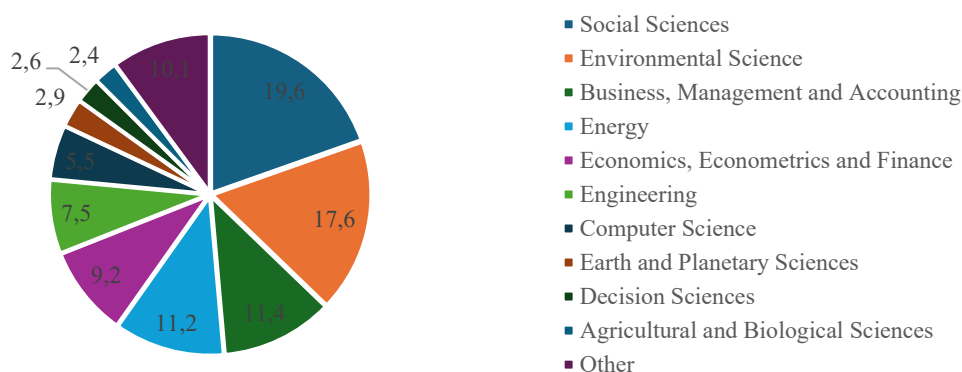

Рис. 3. Галузевий розподіл наукових досліджень, %

Джерело: сформовано авторами за запитом у наукометричній базі Scopus

Найбільша частка праць припадає на соціальні науки (19,6 %) та науки про довкілля (17,6 %), що відображає посилення уваги до

інституційних, соціально-економічних і екологічних аспектів трансформації фінансових систем у контексті сталого розвитку. Вагоме

місце займають також бізнес, менеджмент та облік (11,4 %), енергетика (11,2 %) й економіка та економетрика (9,2 %), де фінансове регулювання розглядається як ключовий інструмент перерозподілу капіталу на користь «зелених» інвестицій, енергетичного переходу та корпоративної сталості. Значна питома вага публікацій у сферах інженерії та комп'ютерних наук свідчить про посилення уваги дослідників до технологічних аспектів фінансового регулювання – цифровізації фінансових послуг, розвитку фінтех- та регтех-рішень, моделювання кліматичних і фінансових ризиків на основі великих даних. Це, своєю чергою, підкреслює, що ефективно досягнення ЦСР дедалі більше пов'язується не лише з інституційними змінами, а й із використанням інноваційних технологічних інструментів у практиці фінансового регулювання та нагляду.

Таким чином, результати бібліометричного аналізу засвідчують стале зростання наукового інтересу до проблематики впливу фінансового регулювання та нагляду у фінансовому секторі на досягнення ЦСР. Це актуалізує потребу конкретизувати, через які саме трансмісійні канали регуляторно-наглядові підходи змінюють структуру фінансових потоків і, відповідно, впливають на прогрес у реалізації ЦСР.

Передусім важливу роль відіграють пруденційні вимоги до капіталу та ліквідності фінансово-кредитних установ, які визначають допустимий рівень ризику для них.

У разі інтеграції кліматичних, екологічних та соціальних ризиків до системи пруденційного регулювання відбувається суттєве переосмислення підходів до оцінювання якості активів і структури портфелів. За таких умов пруденційні норми фактично виконують селекційну функцію щодо активів, обмежуючи можливості фінансування проєктів із підвищеним рівнем ризиків для сталого розвитку і водночас стимулюючи перерозподіл капіталу на користь видів економічної діяльності, що узгоджуються з логікою Цілей сталого розвитку.

Другий важливий блок пов'язаний із макропруденційними інструментами, орієнтованими на забезпечення стійкості фінансової системи в цілому. Інтеграція до процедур стрес-тестування сценаріїв, що відображають потенційний вплив кліматичних шоків і посилення соціально-економічних диспропорцій, дає змогу кількісно оцінити ступінь вразливості фінансових інституцій до реалізації нестійких макроекономічних траєкторій та пов'язаних із ними системних ризиків.

Використання контрциклічних буферів капіталу, лімітів концентрації за окремими секторами, а також рекомендацій щодо диверсифікації портфелів дозволяє знижувати системні ризики та стимулює поступове скорочення частки «коричневих» активів у балансах фінансових установ.

По-третє, важливим каналом впливу є регуляторні вимоги щодо розкриття ESG-інформації та забезпечення прозорості структури

фінансових портфелів. Упровадження стандартів нефінансової звітності, таксономій сталих видів економічної діяльності, правил маркування «зелених» фінансових продуктів, а також посилення вимог до оприлюднення кліматичних і соціальних ризиків істотно знижує інформаційну асиметрію між інвесторами, позичальниками та наглядовими органами. За таких умов фінансовий ринок отримує змогу більш адекватно оцінювати довгострокові ризики й результати реалізації проєктів, що, своєю чергою, сприяє формуванню стійкого попиту на активи, узгоджені з Цілями сталого розвитку, та звужує можливості для практик «greenwashing» (формального або маніпулятивного позиціонування фінансових інструментів як екологічно сталих).

Окремий вимір становить поведінковий нагляд за учасниками фінансового ринку, спрямований на захист прав споживачів і забезпечення доступу до якісних фінансових послуг. Політика відповідального кредитування, регуляторна підтримка розвитку інструментів мікрофінансування та цифрових фінансових сервісів, нагляд за практиками продажу фінансових продуктів сприяють розширенню фінансової інклюзії, особливо для вразливих груп населення та малих підприємств. Таким чином, поведінковий нагляд робить свій внесок у досягнення ЦСР, забезпечуючи більш справедливий розподіл вигод від функціонування фінансової системи.

В Україні система регулювання фінансового сектору суттєво трансформувалася протягом останніх років, зокрема через посилення повноважень НБУ у частині регулювання та нагляду як за банківськими так і небанківськими фінансовими установами, а також розвиток нагляду за ринковою поведінкою учасників фінансового ринку та посилення захисту прав споживачів фінансових послуг. Паралельно регулятор декларує курс на зближення з європейськими стандартами, а відновлення економіки в умовах війни додатково актуалізує потребу в переналаштуванні фінансових потоків під завдання сталого розвитку [9].

Що стосується проблем сталого фінансування та ESG-ризиків в Україні вже сформовано стратегічну рамку, а саме НБУ затвердив Політику розвитку сталого фінансування до 2025 року, яка містить дорожню карту із заходами щодо розкриття інформації про сталість діяльності фінансових установ, критеріїв відбору проєктів для фінансування та посилення наглядових процедур у межах пруденційного нагляду [10]. Також у 2025 році НБУ оприлюднив Білу книгу щодо управління ESG-ризиками у фінансовому секторі, де акцентовано перехід до більш практичної імплементації ESG у ризик-менеджменті та нагляді [11].

На ринках капіталу НКЦПФР, як профільний регулятор, посилила роботу над інструментами сталого фінансування, зокрема через розвиток нормативної бази для «зелених» інструментів і

використання ESG-бенчмарків [12]. Дорожня карта НКЦПФР зі сталого фінансування (2025–2030 рр.) прямо фіксує необхідність національної таксономії, правил та принципів ESG-розкриття, підходів до антигрінвошингу, а також орієнтацію на міжнародні стандарти звітності [13].

Важливим компонентом соціального виміру ЦСР є поведінковий нагляд і захист прав споживачів. Так НБУ оновив та деталізував порядок безвиїзного нагляду за дотриманням вимог щодо захисту прав споживачів фінансових послуг і взаємодії при врегулюванні простроченої заборгованості, з урахуванням оновлення законодавства з 01.01.2024 р. [14].

Отже, доцільно констатувати, що роль фінансового регулювання та нагляду фінансового сектору в досягненні Цілей сталого розвитку доцільно розглядати через систему взаємопов'язаних трансмісійних каналів, які охоплюють: перерозподіл капіталу між видами економічної діяльності; ціноутворення екологічних та соціальних ризиків у пруденційних вимогах; стимулювання фінансової інклюзії й захисту споживачів через поведінковий нагляд; підвищення прозорості фінансових рішень завдяки розкриттю ESG-інформації та запровадженню стандартів нефінансової звітності. Саме комбінація зазначених каналів визначає, наскільки ефективно фінансовий сектор здатний спрямовувати ресурси на підтримку екологічно відповідальних, соціально значущих та економічно

ефективних проєктів і забезпечувати структурні зрушення в економіці.

Отже, інтеграція Цілей сталого розвитку у фінансовий сектор відбувається не лише через розвиток інструментів сталого фінансування, а саме через переналаштування регуляторно-наглядових механізмів, що задають стимули й обмеження для фінансово-кредитних установ. Узгоджене застосування пруденційних і макропруденційних вимог, стрес-тестування, стандартів ESG-розкриття та нагляду за ринковою поведінкою забезпечує врахування ESG-ризиків, зниження інформаційної асиметрії й протидію грінвошингу, водночас посилюючи захист споживачів і фінансову інклюзію. Україна має вагомі інституційні передумови фінансового регулювання та нагляду, однак результативність цього процесу залежить від поглиблення практичної імплементації.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Результати дослідження підтвердили визначальну роль фінансового регулювання та нагляду фінансового сектору у досягненні Цілей сталого розвитку в Україні в умовах посилення кліматичних, соціальних і воєнних ризиків. Обґрунтовано, що регуляторно-наглядові механізми впливають на параметри прийнятного ризику та логіку розподілу фінансових потоків через сукупність взаємопов'язаних трансмісійних каналів, а саме інтеграцію ESG-ризиків у пруденційні вимоги, розвиток сценарного стрес-тестування і макропруденційних інструментів,

стандарти ESG-розкриття та посилення поведінкового нагляду. Узгодженість цих інструментів формує передумови для підвищення прозорості фінансових рішень, зниження інформаційної асиметрії й ризиків грінвошингу та спрямування ресурсів на екологічно й соціально значущі напрями відновлення, що водночас актуалізує потребу поглиблення практичної імплементації й гармонізації наглядових підходів із європейськими стандартами.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленням теоретико-методологічних підходів до оцінювання ролі регуляторно-наглядових механізмів у спрямуванні фінансових потоків на досягнення ЦСР, а також із розширенням емпіричної бази для перевірки відповідних взаємозв'язків у національному контексті

References

- Zhytar, M. (2024). *Stiike finansuvannia i zeleni bankinh v Ukraini. Ekonomika ta suspilstvo*, (62). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-66> [in Ukrainian].
- Prutska, O. O. (2021). *Suchasna polityka NBU shchodo rozvytku staloho finansuvannia [Current NBU policy on sustainable finance development]. Ekonomika ta suspilstvo*, (34). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-14> [in Ukrainian].
- Lutsiv, B. L., Maiorova, T. V., & Lutsiv, P. B. (2023). *Zeleni finansy v paradyhmi staloho investytsiinoho rozvytku ekonomiky Ukrainy. Svit finansiv*, 3(76), 65–76 [in Ukrainian].
- United Nations General Assembly. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.
- Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G., Iablonovski, G. (2025). *Financing Sustainable Development to 2030 and Mid-Century. Sustainable Development Report 2025*. Paris: SDSN, Dublin: Dublin University Press. DOI: <https://doi.org/10.25546/111909>.
- Financing for Sustainable Development Report: *Financing for Development at a Crossroads*. (2024). URL: <https://financing.desa.un.org/iatf/report/financing-sustainable-development-report-2024>.
- Natsionalnyi bank Ukrainy. *Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru. Lystopad 2024 roku*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_Review_2024-11.pdf [in Ukrainian].
- Natsionalnyi bank Ukrainy. *Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru. Lystopad 2025 roku*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_Review_2025-11.pdf?v=14.
- Natsionalnyi bank Ukrainy. *Onovlena Stratehiia rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy: zberezhennia stabilnosti, zaluchennia investytsii ta yevrointehratsiia*. (2025). URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/onovlena-strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-zberejennya-stabilnosti-zaluchennya-investitsiy-ta-yevrointegratsiya>.
- Natsionalnyi bank Ukrainy. *Polityka shchodo rozvytku staloho finansuvannia na period do 2025 roku*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Policy_rozvytok-stalogo-financeuvannja_2025.pdf.
- Natsionalnyi bank Ukrainy. *Bila knyha z upravlinnia ekolohichnymy, sotsialnymy ta upravlinskymy (ESG) ryzykamy u finansovomu sektori*. (2025). URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyha_2025_fin.pdf?v=15.

- Natsionalna komisiia z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. NKTsPFR formuie zakonodavchu osnovu dlia instrumentiv staloho finansuvannia ta ESG-benchmarkiv v Ukraini. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/nktspfr-formuie-zakonodavchu-osnovu-dlia-instrumentiv-staloho-finansuvannia-ta-esg-benchmarkiv-v-ukraini/>.
- Natsionalna komisiia z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Dorozhnia karta staloho finansuvannia 2025–2030. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/dorozhnia-karta-staloho-finansuvannia.pdf>.
- Natsionalnyi bank Ukrainy. Postanova Pravlinnia NBU «Pro zatverdzhennia Zmin do Polozhennia pro zdiisnennia Natsionalnym bankom Ukrainy nahliadu za doderzhanniam ob'iektamy nahliadu zakonodavstva Ukrainy pro zakhyst prav spozhyvachiv finansovykh posluh ta obmezhenykh platizhnykh posluh, vymoh shchodo vzaiemodii iz spozhyvachamy pry vrehuliuvanni prostrochenoi zaborhovanosti» vid 27.11.2023 № 152. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_27112023_152.